

تأثیر سلامت اجتماعی بر کنترل فساد اداری در اداره کل ورزش و جوانان استان فارس

علیرضا زارع^{۱*}، زهرا انصاری^۲، مریم فلاح کاظمی^۳

۱- دبیر آموزش و پرورش استان فارس

۲- دبیر آموزش و پرورش استان فارس

۳- کارشناسی ارشد دانشگاه الزهرا تهران

چکیده

هدف پژوهش حاضر تأثیر سلامت اجتماعی بر کنترل فساد اداری در اداره کل ورزش و جوانان استان فارس بود. پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و جامعه آماری این تحقیق همه کارکنان اداره ورزش و جوانان فارس که تعداد ۱۱۵ نفر است، که با توجه به پایین بودن حجم نمونه نمونه آماری به صورت تمام شمار به دست آمد که در حقیقت نمونه برابر با جامعه است. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه استاندارد سنجش سلامت اجتماعی کیز (۲۰۰۴) و برای اندازه‌گیری کنترل فساد اداری از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. روایی پرسشنامه با استفاده از روایی محتوایی و روایی سازه و پایایی از ضریب پایایی آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از نرم افزار spss و از رویکرد معادلات ساختاری به وسیله نرم‌افزار AMOS استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد سلامت اجتماعی با ضریب همبستگی ۰/۷۲۷ با کنترل فساد در اداره ورزش و

جوانان فارس رابطه مستقیم و مثبتی وجود دارد. نتایج معادلات ساختاری نشان داد که سلامت اجتماعی با مقدار ضریب مسیر $0/83$ و نسبت بحرانی (CR) $5/812$ بر کنترل فساد در اداره ورزش و جوانان فارس تاثیر دارد. امید است نتایج این تحقیق مورد توجه مسئولان قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: سلامت اجتماعی، فساد، ور کنترل، اداره کل ورزش و جوانان.

مقدمه

امروزه سلامت، یکی از موضوع‌های بسیار مهمی است که اندیشمندان بسیاری از کشورها به آن می‌پردازند (کولیر^۱، ۱۹۸۱؛ اوانز و استودارت^۲، ۱۹۹۰؛ دوباس^۳، ۱۹۸۱). سلامت به معنای داشتن درجه بالایی از بهزیستی جسمی، روانی و اجتماعی است و در هر فرهنگی، بر معنا و مفهوم ویژه‌ای دلالت دارد (افشانی، ۱۳۹۴، ۲۷۸). سرمایه اجتماعی، موضوعی بین رشته‌ای است که نقش آن تسهیل ارتباطات انسانی در جامعه است. این سرمایه از دیرباز در روابط اجتماعی و کنش‌های مردم وجود داشته که امروزه با رویکرد علمی به آن توجه شده است (موسوی، ۱۳۹۴، ۲۵۰). سلامت اجتماعی عبارت از توانایی انجام موثر و کارآمد نقش‌های اجتماعی بدون آسیب رساندن به دیگران بوده و شامل ابعاد انسجام^۴، پذیرش^۵، سهمداشت^۶، انطباق^۷ و شکوفایی اجتماعی^۸ است. فرد سالم از نظر اجتماعی زمانی عملکرد خوبی دارد که اجتماع را به صورت یک مجموعه‌ی معنادار، قابل فهم و دارای نیروهای بالقوه برای رشد و شکوفایی بداند؛ احساس کند که متعلق به گروه‌های اجتماعی است و خود را در اجتماع و پیشرفت آن شریک بداند (کییز^۹، ۲۰۰۴). منظور از انسجام اجتماعی ارزیابی فرد از کیفیت روابطش در جامعه و گروه‌های اجتماعی است. پذیرش اجتماعی به ادراک و پذیرش دیگران به عنوان افرادی مهربان و قابل اعتماد اطلاق می‌شود. مراد از سهمداشت اجتماعی این است که

1 Culyer

2 Evans and Stoddart

3 DuBos

4 Integration social

5 Acceptance social

6 Contribution social

7 Coherence social

8 Actualization social

9 Keyes

تا چه میزان فرد احساس می‌کند که آنچه انجام می‌دهد در نظر اجتماع ارزشمند و در رفاه عمومی موثر است. انطباق اجتماعی، درک کیفیت، سازماندهی و عملکرد دنیای اجتماعی فرد است. فرد سالم از نظر اجتماعی سعی دارد تا در امور دنیای اطراف خود بیشتر بداند. شکوفایی اجتماعی نیز به معنای ارزیابی توان بالقوه و سیر تکامل اجتماع است و باور به این که اجتماع در حال یک تکامل تدریجی است و توانمندی‌های بالقوه‌ای برای تحول مثبت دارد. از این جهت سلامت اجتماعی طیف مثبتی از ارزیابی تجارب فرد در جامعه را در بر می‌گیرد (کییز، ۲۰۰۳).

یکی از عواملی که به طور گسترده با میزان سلامت اجتماعی افراد در ارتباط است، فساد اداری می‌باشد که با کاهش آن سلامت اجتماعی افراد جامعه نیز افزایش می‌یابد. لی (۲۰۱۳) معتقد است فساد مسأله‌ای است که در همه دوران‌ها گریبان‌گیر دستگاه‌ها و سازمان‌ها بوده است و هسته اندیشه بسیاری از دانشمندان و متفکران سیاسی را تشکیل داده است. به طور کلی، فساد به فرهنگ کشورها ارتباط ندارد و کشوری با شرایط فرهنگی بالا هم می‌تواند درگیر فساد شود (لی^۱، ۲۰۱۳، ص. ۲۸۷). فساد اداری به عنوان پدیده‌ای عام و جهانی در تمام ابعاد زندگی انسان نفوذ کرده است و هر روز به شکل‌های متنوعی خود را بر ما تحمیل می‌کند (طالقانی، ۱۳۹۳: ۲۳۶). در فرهنگ وبستر^۲ فساد به عنوان رفتار نادرست یا غیر قانونی به ویژه از سوی افراد دارای قدرت تعریف شده است (ملک محمدی، ۱۳۹۲: ۱۳۹). بانک جهانی^۳ و سازمان شفافیت بین الملل^۴، فساد را سوء استفاده از اختیارات دولتی برای کسب منافع شخصی می‌داند (حیدری، ۱۳۹۳: ۱۶۰). فساد پدیده‌ای پیچیده و چند وجهی است و اشکال، عوامل و کارکردهایی متنوع در زمینه‌های مختلف دارد. پدیده فساد، از یک عمل کوچک خلاف قانون گرفته تا عملکرد نادرست یک نظام سیاسی و اقتصادی در سطح ملی را شامل می‌شود (حسنی، ۱۳۹۱: ۸۲). بانک جهانی عواملی همانند سیاست‌های اقتصادی، سطح پایین آموزش، جامعه مدنی توسعه نیافته و پاسخ‌گویی ضعیف نهادهای دولتی را عوامل بروز فساد اداری می‌داند (زاهدی، ۱۳۸۸: ۳۵). بانک جهانی، فساد را به مثابه "بزرگ‌ترین مانع برای توسعه اقتصادی و

1 Lee

2 Webster

3 world bank

4 Transparency Inter National

اجتماعی" قلمداد می‌کند. فساد با زیر پا گذاشتن تساوی حقوق افراد در برابر قانون^۱ و تضعیف شالوده نهادی که رشد اقتصادی وابسته به آن است، مانع توسعه می‌شود. فساد یک مشکل جدی است که بر تمام بخش‌های جامعه تاثیرگذار است (زاهدی، ۱۳۸۸: ۳۸). فساد بخشی از مسائلی است که همه‌ی سازمان‌ها از جمله سازمان‌های ورزشی در دوره عمر خود ناگزیر تجربه می‌کنند. فساد در ورزش موضوع تازه‌ای نیست. اولین موارد ثبت شده فساد در ورزش به اولین دوره‌های المپیک می‌رسد (گودرزی، ۱۳۹۰: ۳۹). مرور زمانی فساد انجام شده و ثبت رسیده در ورزش ۲ نکته را در مورد فساد در ورزش نشان می‌دهد: ابتدا اینکه در ورزش‌های رقابتی، با گذشت زمان داوران و مسئولان ورزشی به صورت مکرر در فساد درگیر می‌شوند و ورزشکاران کمتر از آن‌ها درگیر این مسائل هستند. دوم اینکه تمایل عجیب به فساد اداری و سازمانی ورزش، خصوصا در سال‌های اخیر را می‌توان در بین مدیران و کارکنان سازمان‌ها و فدراسیون‌های ورزشی مشاهده نمود (بافیرما، ۲۰۰۴). نمونه‌هایی از فساد اداری را کم و بیش می‌توان در هر سازمانی مشاهده کرد. سازمان‌های ورزشی نیز جزء همین سازمان‌ها هستند که با توجه به نقش و مسئولیت مهمی که در امر توسعه ورزش و تأمین سلامت مردم دارند، ضرر و زیان ناشی از فساد اداری می‌تواند تأثیر عمیق‌تری بر آنها داشته باشد. فساد اداری در ورزش به عنوان یکی از شاخه‌های مهم فساد در ورزش و مانعی بزرگ سد راه کارایی و اثر بخشی سازمان ورزشی است (صفری، ۱۳۸۷: ۹). در سلامت اجتماعی و فساد اداری چندین پژوهش انجام شده است ولی متأسفانه پژوهشی که این دو متغیر را همزمان بررسی کند وجود ندارد به همین دلیل پیشینه متغیرها را جدا از هم بررسی می‌کنیم. دانیل ماسن و همکاران (۲۰۰۶) تحقیقی در کمیته بین‌المللی المپیک به عنوان سازمان بزرگ ورزشی انجام دادند. وی ذکر می‌کند، هنگامی که فساد مالی و اداری در میان اعضای این سازمان مشخص می‌شود و رسانه‌ها همگی توجه خود را بر این مطلب متمرکز می‌کنند، حامیان مالی از این مسأله نگران می‌شوند که بدنامی کمیته بین‌المللی المپیک می‌تواند دامن آنها را نیز بگیرد که این امر در کاهش حمایت این حامیان از جنبش المپیک و در نتیجه ایجاد ضرر و زیان‌هایی برای کمیته بین‌المللی المپیک و جنبش المپیک، بسیار مؤثر است. نتایج این تحقیق بیان می‌دارد که اصلاح کمیته و

کیفیت قوانین و مقررات کمیته بین المللی المپیک، در پیشگیری از بروز فساد در بین اعضای این نهاد بین المللی در این کمیته اصلاح شود. وی تاکید می کند باید کمیته‌هایی مستقل، برای شناخت و از بین بردن عوامل فساد در کمیته بین المللی المپیک تشکیل شود. حال این امر در فدراسیون فوتبال نیز به عنوان یک سازمان ورزشی در کشورمان می تواند اتفاق بیفتد، چه بسا با بدنامی این سازمان در امر فساد، سرمایه گذاری‌های داخلی و خارجی را چه خود سازمان و چه در بخش‌های تابعه بسیار کاهش می دهد که بی شک این امر در روند پیشرفت فوتبال و ورزش کشور خلل ایجاد خواهد (ماسن، ۲۰۰۶). بالدسون و همکاران (۲۰۰۷) نیز طی تحقیقی به این نتیجه رسیدند که بیشتر بازیکنان بسکتبال در دانشگاه‌های آمریکا به دلیل درآمدهای کم و وضعیت اقتصادی ضعیف در معرض فساد و تبانی قرار می گیرند. نومراتو (۲۰۰۹) طی تحقیقی با عنوان «رسانه و فساد در ورزش: یک طرح کلی از مفاهیم جامعه شناختی» به بررسی نقش رسانه در فرایند انتشار، نگهداری و کاهش فساد در ورزش با تاکید بر ورزش فوتبال آمریکایی پرداخت. با بررسی چندین نمونه از فسادهای صورت گرفته و منابع آکادمیک موجود، این تحقیق روشن می سازد که چگونه رسانه هم می تواند به عنوان دشمن و هم به عنوان تسهیل کننده فساد در ورزش عمل کند. بلوم^۱ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان فساد در ورزش بیان کرد که برای جلوگیری از فساد در انتخاب مکان برای مسابقات المپیک و رویدادهای ورزشی بایستی پیمان نامه‌های صداقت و راستی بکار برد که برای انتخاب شهرها و کشورهای میزبان در بازی‌های زمستانی المپیک ۲۰۱۸ می تواند به کار رود. همچنین کشور میزبان یورو ۲۰۱۶ جهت پیشگیری از فساد در رأی گیری انتخاب شود. و اقدامات لازم برای نظارت بر سرمایه‌های دولتی از جمله سرمایه‌های به کار رفته، در ارتباط با پروژه‌های ساخت و ساز، روندهای تصمیم گیری و جریان سرمایه انجام گیرد. گورسی (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان مفهوم فساد در رقابت‌های ورزشی المپیک زمستانی در سال ۲۰۰۲ آمریکا اظهار داشت و سه نوع فساد را در المپیک در بین ورزشکاران و رؤسا و مسئولین یافت که به ترتیب عبارتند از: ۱. دوپینگ، ۲. تبانی، ۳. اصلاح امتیازات و دستکاری در نتیجه مسابقات. بروکس^۲ و همکاران

1 Bloom

2 Brooks

(۲۰۱۳) در تحقیق خود اعلام نمودند که فساد در ورزش در سراسر دنیا وجود دارند. آنها همچنین اعلام نمودند فساد اداری در رشته‌های مختلف از جمله فوتبال، کریکت، اسب سواری و... بیشتر دیده می‌شود. در زمینه سلامت اجتماعی، پژوهشهای متعددی انجام گرفته است.

گروزن^۱ (۲۰۱۱) ارتباط سرمایه اجتماعی و سلامت را در کشورهای اروپایی بررسی کردند و نشان دادند بین ابعاد سرمایه اجتماعی و سلامت، رابطه وجود دارد. گیلبرت^۲ (۲۰۰۸) مطالعه ای با عنوان فراتحلیل سرمایه اجتماعی و سلامت انجام داد و نشان داد رابطه ای ضعیف، اما مثبت بین سرمایه اجتماعی و سلامت وجود دارد. یپ^۳ (۲۰۰۷) در پژوهشی طولی در چین نشان دادند سرمایه اجتماعی، رابطه مثبتی با سلامت روانی و جسمانی دارد. پورتینگا^۴ (۲۰۰۶) در مطالعه‌ای بر ۲۲ کشور اروپایی به این نتیجه دست یافت که اعتماد اجتماعی و مشارکت مدنی در سطح فردی، رابطه مثبتی با سلامتی دارد. به اعتقاد کاواچی^۵ (۲۰۰۴) نیز سرمایه اجتماعی و شاخص‌های آن مانند عضویت در سازمان‌ها، اعتماد اجتماعی و مشارکت مدنی، با وضعیت بهتر سلامت روانی در ارتباط است.

در این راستا پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به سوالات زیر است: آیا سلامت اجتماعی در کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی تاثیر دارند؟

روش پژوهش

این پژوهش از احاطه هدف، یک پژوهش کاربردی و از بعد جمع آوری اطلاعات، مطالعه‌ای توصیفی و از نوع پیمایشی است. جامعه آماری این تحقیق همه کارکنان اداره ورزش و جوانان فارس که مطابق با گزارش‌های این اداره تعداد ۱۱۵ نفر است، که با توجه به پایین بودن حجم نمونه آماری به صورت تمام شمار به دست آمد که در حقیقت نمونه برابر با جامعه است. در این پژوهش از سه پرسشنامه، یک پرسشنامه مشخصات فردی (سن، وضعیت تاهل، سابقه بازی در تیم و...)، دو پرسشنامه سنجش سلامت اجتماعی کیز (۲۰۰۴) استفاده

1 Groezen

2 Gilbert

3 Yip

4 Poortinga

5 Kawachi

گردید؛ و برای اندازه گیری کنترل فساد اداری از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۵ ارزشی لیکرت تنظیم گردیده و شامل ۵ طیف (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد) است. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید که در زمینه فساد اداری تخصص داشتند استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط آزمون بارتلست و آزمون آزمون کفایت نمونه برداری کیزر-می-یر-الکین^۱ مورد تایید قرار گرفت و نهایتاً پایایی پرسش نامه با استفاده از آلفای کرونباخ ($a=0/79$) سلامت اجتماعی و برای روش های کنترل فساد ($a=0/74$) بدست آمد که نشان بیانگر سطح قابل قبولی از هماهنگی درونی ابزار پژوهش است. برای تجزیه و تحلیل آماری یافته ها از روش آماری توصیفی (شاخص های فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و در بخش آمار استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر) استفاده گردید.

یافته های تحقیق

ابتدا برای بررسی اینکه آیا حجم نمونه انتخاب شده برای تحلیل عاملی کافی است یا نه؟ آزمون کفایت نمونه برداری کیزر-می-یر-الکین انجام شد. همچنین برای این که مشخص شود که همبستگی بین مواد آزمون در جامعه برابر صفر نیست، از آزمون کرویت بارتلست استفاده شد. نتایج در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱- نتایج آزمون های کفایت حجم نمونه گیری برای انجام تحلیل عاملی

کنترل فساد		تاثیر سلامت اجتماعی	
شاخص 861 KMO/0		شاخص 667 KMO/0	
سطح معناداری = 0/001	آزمون بارتلست	سطح معناداری = 0/001	آزمون بار تلت
درجه آزادی = 251	تقریبی از آماره کای دو = 4342/524	درجه آزادی = 273	تقریبی از آماره کای دو = 5765/944

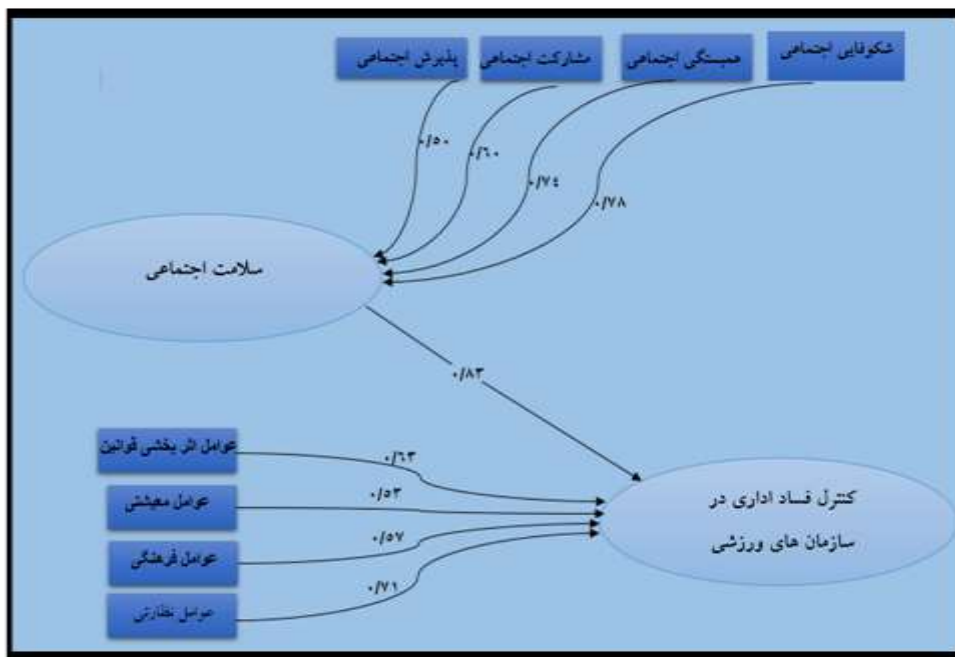
اندازه KMO باید بیشتر از ۰/۶ باشد. در پژوهش حاضر اندازه آن برای سلامت اجتماعی ۰/۶۶۷ و برای کنترل فساد ۰/۸۶۱ است که میزان قابل قبولی است، آزمون بارتلت نشان می‌دهد نتایج سطح معنا داری این آزمون هر چقدر کوچک‌تر باشد نشان دهنده این است که داده‌ها توان تشکیل عامل را دارند در این پژوهش نتیجه این آزمون در سطح معنا داری ($P < ۰/۰۱$) معنا دار است. بنابراین با این توضیح مشخص شد که انجام تحلیل عاملی برای داده‌های این پژوهش مناسب است.

برای آزمودن فرضیه‌ها، ابتدا بین هر دو متغیر به دلیل کیفی بودن مقیاس سنجش داده‌ها، آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد و سپس با روش مدل سازی معادلات ساختاری با کمک نرم افزار amos18 رابطه علی آنها آزموده می‌شود. جدول ۲ ضرایب همبستگی بین متغیرهای تحقیق آنها را نشان می‌دهد.

جدول ۲- ضرایب همبستگی بین متغیرها و ابعاد آنها

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معناداری
سلامت اجتماعی و کنترل فساد	۰/۷۲۷	۰/۰۰۱
بین شکوفایی اجتماعی و کنترل فساد	۰/۶۹۶	۰/۰۰۱
بین همبستگی اجتماعی و کنترل فساد	۰/۵۶۴	۰/۰۰۱
مشارکت اجتماعی و کنترل فساد	۰/۶۳۲	۰/۰۰۱
پذیرش اجتماعی و کنترل فساد	۰/۷۱۲	۰/۰۰۱

با توجه به وجود رابطه مثبت و معنادار بین تمامی متغیرها و ابعاد آنها، حال به بررسی رابطه علی آنها خواهیم پرداخت شکل زیر مدل ساختاری را با در نظر گرفتن تاثیر و شدت رابطه بین متغیرها نشان می‌دهد:

شکل شماره ۱- مدل نهایی تحقیق

همانطور که در شکل شماره یک نشان داده شده است، شدت تأثیر متغیر مستقل سلامت اجتماعی بر متغیر وابسته کنترل فساد، $0/۸۳$ است. شاخص های برازش، یکی از مهمترین مراحل مدل سازی معادله های ساختاری است و این معیار نشان می دهد که آیا مدل بازنمایی شده توسط داده ها، مدل اندازه گیری پژوهش را تأیید می کند یا خیر. شاخص برازش مدل در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول شماره ۳- شاخص‌های برازش کلی مدل مفهومی و پژوهش

گروه بندی شاخص‌ها	نام شاخص	اختصار	مدل اولیه	برازش قابل قبول
شاخص‌های برازش مطلق	سطح زیر پوشش کای اسکور	X^2	۱۲۰/۹۷	بزرگ تر از ۵ درصد
	شاخص نیکویی برازش	GFI	۰/۹۳	GFI > 90%
	شاخص نیکویی برازش اصلاح شده	AGFI	۰/۹۶	AGFI > 90%
شاخص‌های برازش مقتصد	شاخص برازش مقتصد هنجار شده	PNFI	۰/۹۲	بالاتر از ۵۰ درصد
	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	۰/۰۰۴	RMSEA < 10%
	کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی	CMIN/df	۲/۱۲	مقدار بین ۱ تا ۳

علاوه بر شاخص‌های برازش کلی مدل، شاخص‌های برازش جزئی مدل نیز در مدل سازی معادلات ساختاری بررسی می‌شوند. در شاخص‌های برازش جزئی همه روابط تعریف شده در مدل آزموده می‌شود. چنانچه زیر پوشش آماره آزمون (ستون p) کمتر از ۵ درصد باشد رابطه تعریف شده در مدل سازی معادلات ساختاری معنادار است. علامت ستاره در این جدول شماره ۳، بیانگر آن است که سطح پوشش، نزدیک به صفر درصد است. جدول ۴ نشان دهنده نتایج تحلیل فرضیه‌های اصلی و فرعی برای معناداری است:

جدول ۴- برآورد استاندارد مدل

فرضیه	EST	S.E	C.R	P-value	نتیجه فرضیه
سلامت اجتماعی و کنترل فساد	۰/۸۷	۰/۲۵	۵/۸۱۲	***	تأیید
شکوفایی اجتماعی و کنترل فساد	۰/۸۱	۰/۲۴	۵/۷۶۷	***	تأیید
همبستگی اجتماعی و کنترل فساد	۰/۷۳	۰/۱۳	۴/۳۵۷	***	تأیید
مشارکت اجتماعی و کنترل فساد	۰/۶۸	۰/۱۵	۴/۸۷۶	***	تأیید
پذیرش اجتماعی و کنترل فساد	۰/۶۲	۰/۱۴	۴/۴۵۴	***	تأیید

بحث و نتیجه گیری

در این تحقیق به بررسی تأثیر سلامت اجتماعی بر کنترل فساد پرداخته شده است، چرا که سلامت اجتماعی کارکنان سازمان‌ها یکی از ابزارهای اساسی و مهم در کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی بشمار می‌رود و با توجه به کارکردهای سلامت اجتماعی می‌تواند، از تشدید فساد در ورزش کشور پیشگیری نماید. نتایج همبستگی بین سلامت اجتماعی و کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی نشان می‌دهد بین این دو متغیر رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد. این یافته با تحقیقات کیز و شاپیرو (۲۰۰۴)، بلوم (۲۰۰۹)، ماسن (۲۰۰۶)، بروکس (۲۰۱۳)، گروزن (۲۰۱۱) پیپ (۲۰۰۷) و کواچی (۲۰۰۴) بوده است. از آنجا که ارتقاء سلامت اجتماعی، بیش از پیش، بر پیشگیری متمرکز است، می‌توان انتظار داشت با تقویت ابعاد اجتماعی سلامت در کنار سایر ابعاد آن، بسترهای لازم را برای افزایش نشاط، وفاق اجتماعی،

تعامل اجتماعی، رضایت از زندگی، مسئولیت پذیری اجتماعی، مشارکت اجتماعی، افزایش کارآمدی، کاهش آسیبهای اجتماعی و جرایم، کاهش هزینه‌ها، تقویت هویت فرهنگی و کاهش فساد اداری را در هر جامعه ای فراهم نموده و توجه به ابعاد اجتماعی سلامت کمک خواهد کرد تا افراد از نظر اجتماعی، جامعه ای سالم شکل دهند. بدون شک سلامت اجتماعی یکی از شاخص‌هایی که می‌تواند در تقویت و توسعه اجتماعی کمک کرده و کاهش بیماری‌های اجتماعی از جمله فساد اداری را به دنبال خواهد داشت. از آنجا که فساد در سازمان‌های ورزشی مانعی بزرگ در سد راه کارایی و اثر بخشی ورزش است. لذا با کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی از طریق توسعه سلامت اجتماعی افراد می‌توان از شیوع حوادث تلخ و تاسف باری در سازمان‌های ورزشی جلوگیری نمود.

در این تحقیق مولفه‌های سلامت اجتماعی در ۴ بعد: شکوفایی اجتماعی، همبستگی اجتماعی، مشارکت اجتماعی و پذیرش اجتماعی بر کنترل فساد بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد بین مولفه شکوفایی اجتماعی و کنترل فساد رابطه معنادار مستقیم و مثبتی وجود دارد. شکوفایی اجتماعی نیز به معنای ارزیابی توان بالقوه و سیر تکامل اجتماع است و باور به این که اجتماع در حال یک تکامل تدریجی است و توانمندی‌های بالقوه‌ای برای تحول مثبت دارد. از این جهت سلامت اجتماعی طیف مثبتی از ارزیابی تجارب فرد در جامعه را در بر می‌گیرد (کییز و شاپیرو، ۲۰۰۴ و کییز و ماجیار، ۲۰۰۳) و نقش گسترده ای بر کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی را ایفا می‌کنند. این یافته همسو با تحقیقات کییز و شاپیرو (۲۰۰۴)، ماسن (۲۰۰۶)، برکس (۲۰۱۳) و پیپ (۲۰۰۷) و کاواچی (۲۰۰۴) بوده است. لطیفیان (۱۳۷۵) می‌گوید: در کشور انگلستان برای مدیران دولت در سطح محلی کتابچه ای به نام، کدملی رفتار دولت های محلی تهیه شده است. این کتابچه راهنما که در اختیار مدیران محلی قرار می‌گیرد به آنها انواع گوناگون فساد اداری را آموزش می‌دهد تا از این طریق بتوانند فساد اداری را کنترل نمایند. مودودی (۱۳۸۱) نیز بیان می‌دارد، در جامعه ای که مردم آن بر وجدان کاری تاکید دارند، رعایت حق و نوبت را محترم می‌شمارند، قانون را امری مقدس می‌دانند و اخلاقیات در میان آنان نفوذ زیادی برخوردار است. قطعاً بروز فساد از جانب هرکسی گناهی نابخشودنی تلقی می‌شود و همه مردم اعم از شهروندان معمولی و یا همکاران کارمند مفسد،

عضو فعال سیستم تظارتی شده و هزینه انجام فساد را برای مفسدان بالاتر می‌برند. مودودی همچنین بیان می‌دارد زمینه اجتماعی و فرهنگی یک جامعه نیز از جمله مهمترین عوامل کاهش یا افزایش فساد اداری است (احمدی، ۱۳۸۹).

همچنین نتایج نشان داد بین مولفه همبستگی اجتماعی و کنترل فساد در سازمان های ورزشی رابطه معنادار وجود دارد. همبستگی اجتماعی در سازمان های ورزشی می تواند اعتماد، هنجارها و شبکه های که می توانند با تسهیل اقدامات هماهنگ کارایی سازمان را بهبود بخشد و فساد اداری را که نتیجه عدم تفکیک در امور خصوصی از امور عمومی در جامعه رخ میدهد، را کاهش دهد. کارکنان با داشتن همبستگی اجتماعی می تواند به گونه ای بین این دو حوزه تفکیک قرار دهند و این موضوع موجب کاهش بحران در سازمان ها گردد. این یافته همسو با تحقیقات شاپیرو (۲۰۰۴)، بروکس (۲۰۱۳)، گروزن (۲۰۱۱)، پیپ (۲۰۰۷) و کاواچی (۲۰۰۴) است.

همچنین نتایج همبستگی نشان داد بین پذیرش اجتماعی و کنترل فساد رابطه معنادار وجود دارد. پذیرش اجتماعی، فرد، اجتماع و مردم را با همه نقص ها و جنبه های مثبت و منفی باور دارد و می پذیرد (کیزی و شاپیرو، ۲۰۰۴). افرادی که به دیگران اعتماد می کنند و باور دارند که مردم مهربان هستند و دیدگاه های مطلوبتر از ماهیت بشر ارایه می دهند. پذیرش اجتماعی، همتای پذیرش خود است. افرادی که احساس خوبی نسبت به شخصیت خود دارد از سلامت روانی خوبی برخوردارند (رف، ۱۹۸۹). این دیدگاه نقش چشمگیری در کنترل فساد در سازمان های ورزشی دارد، زیرا کسانی که نگرش بهتری نسبت به خود داشته، خود را عضو مهمی از اجتماع دانسته و تصور می کنند چیزهای ارزشمندی برای عرضه به جامعه دارند؛ احساس علاقه مندی به جامعه دارند (افجه، ۱۳۸۹) احساس می کنند قادرند سرنوشت خویش را در دست داشته و به مدد توان بالقوه خود، می توانند با چالش های زندگی اجتماعی روبرو شوند و با آنها مقابله نمایند و عملکرد بهتری در جامعه داشته باشند. پذیرش اجتماعی که یکی از مولفه های سلامت اجتماعی تاثیر بسزایی در کنترل فساد دارد و زمینه ساز رشد و بالندگی، خود باوری، اعتماد بنفس و کاهش انزوای اجتماعی افراد در جامعه است. با آموزش مناسب و تقویت فرهنگ سازمانی مقابله با فساد می توان ظرفیت پذیرش اجتماعی افراد در جامعه را

افزایش داد، البته این آموزش‌ها باید متناسب با ظرفیت‌های اجتماعی افراد داشته باشد. این یافته با تحقیقات شاپیرو (۲۰۰۴)، بلوم (۲۰۰۹)، ماسن (۲۰۰۶)، بروکس (۲۰۱۳)، گروزن (۲۰۱۱) پیپ (۲۰۰۷) و کاواچی (۲۰۰۴) است. همچنین نتایج همبستگی نشان داد بین مشارکت اجتماعی و کنترل فساد رابطه معناداری وجود دارد.

شفافیت در ارتباط با ارایه و دریافت اطلاعات مشارکت مردم را برای کنترل فساد افزایش می‌دهد. رسانه‌های جمعی با اطلاع رسانی دقیق در زمینه فساد اداری می‌توانند موجب مشارکت مردم در جهت کنترل فساد گردد. مشارکت موثر مردم در فرآیند تصمیم‌گیری در یک فضای شفاف، اعتماد عمومی به دولت را افزایش داده است. برای موثر بودن مشارکت و شفاف بودن فضا نیاز به داشتن آگاهی و اطلاعات است تا مردم آگاهانه در فرآیند تصمیم‌گیری مشارکت نمایند. این یافته همسو با تحقیقات زیر است: یکی از راهبردهای بانک جهانی در مبارزه با فساد، جلب مشارکت مردم است از نظر این نهاد مشارکت مردم فساد را کاهش می‌دهد (احمدی، ۱۳۸۹). در سند پایانی کنفرانس صد فساد در دوربان آفریقای جنوبی آمده است: "کلیه اقشار مردمی باید در مبارزه با فساد جدی و هوشیار باشند و اراده سیاسی لازم را برای مبارزه با آن کسب کنند بدون مشارکت شهروندان و دولتها نمی‌توان اطلاعات خود را در عرصه مبارزه فساد اداری و اقتصادی به ثمر رساند (احمدی، ۱۳۸۹).

تن و همکاران (۲۰۰۵) دریافتند که فناوری اطلاعات با حمایت از فرایند مشارکت شهروندی می‌تواند پاسخگویی دولت را تقویت کند به این دلیل که ارایه خدمات دولتی یک نوع انحصار قدرت محسوب می‌شود، لذا با مشارکت هر چه بیشتر شهروندان را در زمینه کاهش فساد دولتی فراهم می‌کند. ساسنا (۲۰۰۵) نشان می‌دهد که مشارکت مردم علاوه بر ایجاد مشاهده و نظارت بر اجرای سیاستها، امکان مشارکت در فرآیندهای سیاستگذاری دولتی را نیز فراهم می‌سازد (شریفی زنایی، ۱۳۹۲).

همانگونه که نتایج نشان داد سلامت اجتماعی نقش بسزایی در کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی دارد. و بین مولفه‌های سلامت اجتماعی چون شکوفایی اجتماعی، همبستگی اجتماعی، مشارکت اجتماعی و پذیرش اجتماعی با کنترل فساد در اداره کل ورزش و جوانان استان فارس ارتباط معناداری وجود دارد. بدون شک تقویت و توسعه شاخص‌های سلامت اجتماعی

در هر جامعه ای، کاهش بار بیماری‌های اجتماعی از جمله فساد اداری را به دنبال خود خواهد داشت، و ساختارهای و منابع اجتماعی، فرصت‌ها و توانایی‌های افراد در هنگام مواجهه با چالش‌های زندگی اجتماعی را تحت تاثیر قرار می‌دهند. از آنجا که فرد سالم از نظر اجتماعی زمانی عملکرد خوبی دارد که اجتماع را به صورت یک مجموعه ی معنادار، قابل فهم و دارای نیروهای بالقوه برای رشد و شکوفایی بداند، احساس کند که متعلق به گروه‌های اجتماعی است و خود را در اجتماع و پیشرفت آن شریک بداند (کیزی، ۲۰۰۴). بنابراین سلامت اجتماعی به چگونگی ارتباط فرد با دیگران در جامعه می‌پردازد و در این پژوهش به این مهم توجه شد که سلامت اجتماعی می‌تواند تاثیر مثبتی بر کاهش فساد اداری داشته باشد. لذا با استفاده از فنون قانونگذاری و مدیریتی و در جهت برخورد قانونی- علمی شاهد کنترل فساد اداری در جامعه گردیم. فواید کنترل فساد ورزش و آگاهی بخشی در مورد پیامدهای فساد که شامل: دچار شدن به بیماری‌های مختلف رشوه، اختلاس و رانت خواری که آمارهای نگران کننده ای را در این مورد هر ساله منتشر می‌شود، ارایه کند. دانش افزایی نسبت به فساد منجر به تغییر در نگرش افراد نسبت به فساد اداری منجر خواهد شد. مدیران ورزش و مسولان وزارت ورزش باید توجه داشته باشند که ایجاد یک نهاد نظارتی و با استفاده از رسانه‌های جمعی به عنوان یک ابزار نظارتی مستقل در مبارزه فساد در ادارات و سازمان‌های ورزشی گام بردارند. همچنین با ارتقا شفافیت فعالیت‌های اداری، در کاهش فساد نقش بسیار موثری ایفا می‌کند؛ چرا که افزایش در شفافیت رویه‌ها سبب افزایش مشارکت شهروندان و اطمینان از حقوقشان در نحوه اداره سازمان‌های ورزشی می‌گردد.

منابع

- ۱- احمدی، اصغر (۱۳۸۹) عوامل فرهنگی بروز فساد اداری و موانع فرهنگی مبارزه با آن، پژوهش نامه فساد اداری، زمینه‌ها و راهبردها، شماره ۵۲، صص ۹۷-۱۴۴.
- ۲- افجه، سید علی اکبر (۱۳۸۹). تاثیر میزان سلامت اجتماعی بر میزان رضایت شغلی، فصلنامه برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، شماره ۳، صص ۱-۲۹.

- ۳- افشانی، سید علیرضا، شیرین محمودآباد، حمیده (۱۳۹۴)، رابطه اعتماد اجتماعی با سلامت اجتماعی در بین زنان شهر یزد، نشریه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، دوره ۴، شماره ۲، صص ۲۷۷-۲۹۹.
- ۴- حیدری، حسن، علی نژاد، رقیه، محسنی زنوزی، سید جمال الدین، جهانگیر نژاد، جواد (۱۳۹۳) " بررسی رابطه فساد اداری و رشد اقتصادی: مشاهداتی از کشورهای گروه دی هشت". فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی، سال چهاردهم، دوره ۵۵، ص: ۱۵۷-۱۸۳.
- ۵- زاهدی، شمس السادات، محمد نبی، سینا، شهبازی، مهدی (۱۳۸۸) " بررسی عوامل موثر بر کاهش فساد اداری (مطالعه موردی در شهرداری تهران)". مدیریت فرهنگ سازمانی، سال هفتم، شماره ۲۰، ص: ۲۹-۵۵.
- ۶- صفری جعفرلو، حمید رضا، گودرزی، محمود، سجادی، نصرالله، قربانی، محمد حسین، دارابی، حجت الله (۱۳۸۸) " تعیین عوامل موثر بر بروز و گسترش فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه کارشناسان". پژوهش در علوم ورزش، شماره ۲۵، ص: ۸۱-۹۴.
- ۷- طالقانی، غلامرضا، طباطبائی، زهرا، غفاری، علی (۱۳۹۳) " بررسی عوامل فردی و سازمانی موثر بر فساد اداری در شعب بانک سپه استان قم". مدیریت فرهنگ سازمانی، دوره ۱۲، شماره ۲، ص: ۲۳۵-۲۵۳.
- ۸- گودرزی، محمود، قربانی، محمد حسین، پور سلطانی، حسین، صفری، حمید رضا (۱۳۹۰) " مطالعه عوامل موثر بر وقوع و رشد فساد اداری و ادراک شده و روش‌های کنترل آن در سازمان‌های ورزشی ایران". پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۱۰، ص: ۳۹-۵۶.
- ۹- ملک محمدی، حمید رضا، حق شناس، محمد جواد (۱۳۹۲) " سیاست‌گذاری مبارزه با فساد اداری در جمهوری اسلامی ایران و ارائه الگوی مطلوب: مطالعه تطبیقی ترکیه و پاکستان". فصلنامه سیاست، دوره ۴۳، شماره ۱، ص: ۱۳۷-۱۵۴.

۱۰- موسوی، میرطاهر، شیانی، ملیحه (۱۳۹۴)، تاملی بر پیامدهای سطح خرد سرمایه اجتماعی در ایران، نشریه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، دوره ۴، شماره ۲، صص ۲۷۵-۲۴۹.

۱۱- شریفی رنانی، حاجی پور، مشرف جوادی، زودآیند (۱۳۹۲) بررسی نقش فناوری اطلاعات در کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقاء اعتماد و درستی مورد مطالعه: شعب بانک صادرات شهر اصفهان. فصل نامه علمی پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، شماره ۳، صص ۶۷۹-۶۵۹.

- 12- Baldson, E & Fong, L., & Thayer, M. (2007). "Corruption in college Basketball? Evidence of Tanking in postseason conference tournaments". Journal of Sports Economics, Vol. ۸, No. ۱; PP: 19-38.
- 13- Bloom, Max (2009) " corruption and sport: Building infergnity and preventing Abuses". Transparency international, 1,6.
- 14- Brooks, G., Aleem, A. and Button, Mark (2013) "Fraud, corruption and sport". Palgrave, MacMillan, Basingstoke., ISBN. 9780230299788/
- 15- <http://eprints.port.ac.uk/id/eprint/11011>.
- 16- Culyer, A. J. (1981), Health and health indicators. Proceeding of a European workshop, A report to the British Social Science Research Council and the European Science Foundation, New York, university of York.
- 17- DuBos, R. J. (1981), Health and creative adaptation, San Francisco: Boyd and Fraser.
- 18- Evans, R. G & Stoddart, G. L. (1990), "Producing health, consuming health care", Journal of Social Science and Medicine, No. 31: 1347-1346.
- 19- Gorse, Samantha. (2009). "Defining Corruption in Sport Goventy University".
- 20- Groezen, Bas. v (2011), "Social capital and health across European countries", Applied Economics Letters, NO. 12: 1167-1170.
- 21- Gilbert, K. L. (2008), A Meta-Analysis of Social Capital and Health, Doctoral dissertation of Public health, University of Pittsburgh.
- 22- Lee, W.S. (2013) " Engaging in corruption: the influence of cultural values and contagion effects at the micro level". Journal of economic psychology, 39, 287,-300.
- 23- Kawachi, I., Kim, D., Coutts, A & Subramanian, S.V. (2004), "Commentary: Reconciling the three account of social capital", International Journal of Epidemiology, NO. 33 (4): 682-690.
- 24- Keyes, C. M & Shapiro, A. (2004). "Social Well- being in the U.S: A Descriptive Epidemiology". In orvill Brim, Carol D. Ryff & Ronald C.

- Kessler (Eds), *Healthing Are you? A national study of well-being of Midlife*. University of Chicago press.
- 25- Keyes, C. L. M., Magyar-Moe, L. (2003). The Measurement and Utility of Adult Subjective Well-Being. In Lopez, S. J. and Snyder, C. R. *Positive Psychological Assessment: A Handbook of Models and Measures* (pp. 411 – 425). Washington, DC: American Psychological Association.
- 26- Mason: D, and Thibout, s (2006) "An Agency Theory Perspective on Corruption in Sport". *Journal of Sport Management*, 20,52-73.
- 27- Numerato, Dino. (2009). "The media and sports corruption: An outline of sociological understanding". *International Journal of sport Communication*, 2; PP: 261-273.
- 28- Poortinga, W. (2006), "Social Capital: A individual or collective resource for health?", *Journal of Social Science and Medicine*, NO. 62 (2): p292-302.
- 29- Yip, W., Subramanian, S. V., Mitchell, A. D., Lee, Dominic, T.S., Kawachi, I. (2007), "Does social capital enhance health and well-being? Evidence from rural china", *Jornal of social Sience and Medicine*, NO. 64: 35-49.